

ATP-beskæftigelsestal – 2. kvartal 2009

Beskæftigelsen er faldet med langt over 100.000 på et enkelt år

Den samlede lønmodtagerbeskæftigelse er faldet med hele 18.500 fuldtidspersoner fra 1. til 2. kvartal 2009. I den private sektor er beskæftigelsen faldet 22.500 fuldtidspersoner. Det betyder, at 67 procent af beskæftigelsesstigningen i den private sektor fra den seneste højkonjunktur allerede nu er sat over styr.

af chefanalytiker **Frederik I. Pedersen**
& stud.polit. **Jeppe Druedahl**

26. august 2009

Analysens hovedkonklusioner

- Den private beskæftigelse fortsætter sit styrtdyk. På kun ét år er den private beskæftigelse faldet med 115.000 fuldtidspersoner. Vi har således på få kvartaler mistet 67,5 procent af den beskæftigelsesfremgang, vi høstede under seneste højkonjunktur.
- Selvom vi igen skulle få positive BNP-vækstrater i 2. halvår, vil det gå for langsomt fremad til at kunne trække gang i arbejdsmarkedet igen i den nærmeste fremtid. Beskæftigelsen vil derfor fortsætte med at falde de kommende år.
- Den meget alvorlige udvikling risikerer at skade den langsigtede beskæftigelse og den finanspolitiske holdbarhed. Derfor er der god samfundsøkonomi i en ny vækstpakke med offentlige investeringer.
- Alle dele af den private sektor er hårdt ramt. Industri og byggeri står imidlertid som de største tabere.

Kontakt

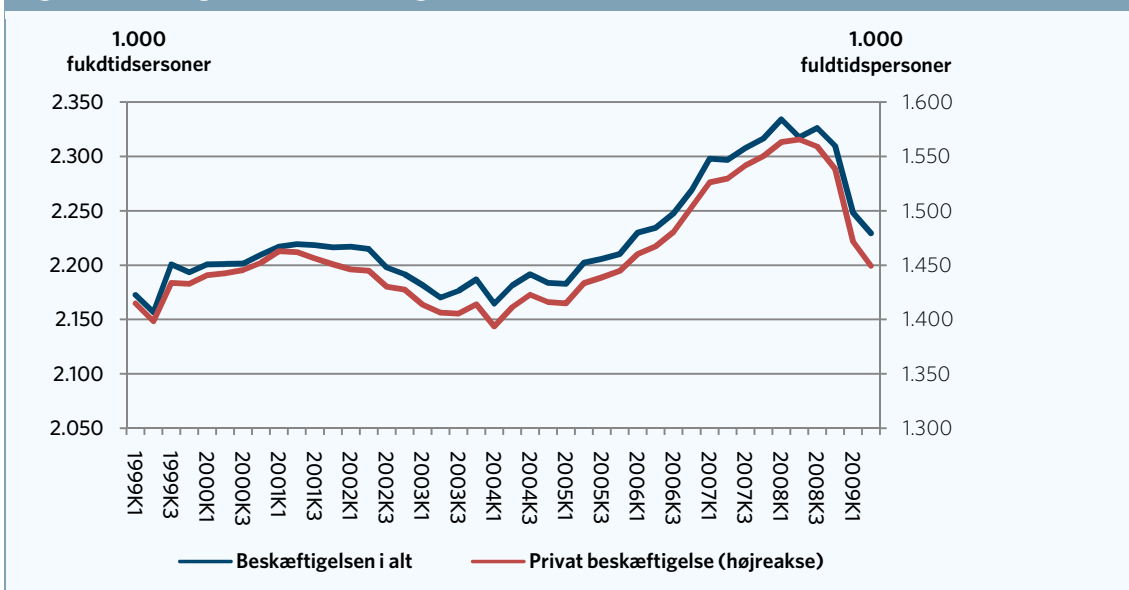
Chefanalytiker
Frederik I. Pedersen
Tlf. 33 55 77 12
Mobil 28 42 42 72
fip@ae.dk

Presseansvarlig
Janus Breck
Tlf. 33 55 77 25
Mobil 40 61 34 38
jb@ae.dk

Beskæftigelsen falder fortsat kraftigt

Beskæftigelsen baseret på ATP-indbetalingerne for lønmodtagere er iflg. Danmarks Statistik faldet med 18.500 fuldtidspersoner fra 1. kvartal til 2. kvartal 2009 (sæsonkorrigeret). Det kraftige beskæftigelsesfald fortsætter dermed med stor styrke, ovenpå det kæmpe fald på ikke mindre end 61.500 fuldtidspersoner, der blev registeret i 1. kvartal 2009. Siden toppunktet i 1. Kvartal 2008 er lønmodtagerbeskæftigelsen faldet med hele 105.000 fuldtidspersoner – og i den private sektor med hele 114.000 fuldtidspersoner. Krisens omfang og styrke perspektiveres med al tydelighed i, at vi på ganske få kvartaler har sat 67½ pct. af den private beskæftigelsesfremgang over styr, som blev høstet under den seneste høj konjunktur fra starten af 2004 til toppunktet i 2008. Det viser figur 1.

Figur 1. Udviklingen i ATP-beskæftigelsen.

Kilde: AE pba. Danmarks Statistik.

Faldet i den samlede beskæftigelse dækker over et fald på godt 22.000 fuldtidspersoner i den private beskæftigelse, mens beskæftigelsen i den offentlige sektor er steget 3.500 fuldtidspersoner det seneste kvartal. Det viser tabel 1.

Tabel 1. ATP-beskæftigelse, ledighed og arbejdsstyrke

	1. kv. 2009 2. kv. 2009	2. halvår 2008 1. halvår 2009	2. kv. 2008- 2. kv. 2009	1. halvår 2008 1. halvår 2009	
	1.000 fuldtidspersoner (procent)				
ATP-beskæftigelse	-18,8	-79,1	-88,2	-87,1	(-3,7)
Heraf Offentlig	3,5	9,4	28,2	17,1	(2,2)
Privat	-22,2	-88,6	-116,4	-104,2	(-6,7)
Arbejdsløshed	25,8	33,9	50,8	34,4	(66,8)
Arbejdsstyrke 1)	7,0	-45,2	-37,4	-52,8	(-2,2)

1) Baseret på sæsonkorrigerede tal. Udviklingen i arbejdsstyrken er her defineret via udviklingen i den registrerede ledighed og ATP-beskæftigelsen. Som følge af strejken i den offentlige sektor skal man være påpasselig med at tolke arbejdsstyrken.

Kilde: AE pba. Danmarks Statistik.

Beskæftigelsen i den offentlige sektor var i 2. kvartal 2008 stærkt påvirket af strejken, hvorfor det giver bedre mening at fokusere på den private beskæftigelse, når vi kigger over det seneste år. Når det er sagt, så underbygger ATP-beskæftigelsestallene ikke, at der skulle have været en markant beskæftigelsesfremgang i det offentlige i 1. kvartal 2009.

Fra 1. kvartal 2008 til 1. kvartal 2009 (en periode der ikke er påvirket af strejken) er beskæftigelsen i det offentlige i følge ATP-statistikken steget med godt knap 6.000 fuldtidspersoner. Der er lang vej op til de 18.000 fuldtidsstillinger, som nævnes på forsiden af Jyllandsposten i dag.

Vi vil se flere offentlig ansatte de kommende år og færre private fordi, krisen rammer den private sektor hårdt, mens den offentlige beskæftigelse i højere grad er uafhængig af konjunkturerne. Forskydningen er således et symptom på krisen.

Det seneste år er den private beskæftigelse faldet med hele 116.500 fuldtidspersoner, og sammenlignet 1. halvår 2009 med 1. halvår 2008 er der tale om et fald på 104.000 fuldtidspersoner - det svarer til hele 6,7 pct.

Man skal altid fortolke den kvartalsvise udvikling i ATP-beskæftigelsen forsigtigt. Tallene kan være påvirket af betalingsforskydninger, forsinkede indbetalinger, påskens placering mv. Endvidere kan ændringer i den gennemsnitlige arbejdstid snyde i forhold til beskæftigelsen opgjort i hoveder. Brugen af arbejdsfordeling i mange danske virksomheder har reduceret den gennemsnitlige arbejdstid og ATP-beskæftigelsen, uden at beskæftigelsen er faldet i samme grad, når vi måler hoveder. ATP-beskæftigelsen overvurderer derfor formentlig faldet målt i hoveder, men det ændrer ikke ved, at arbejdsmarkedet er enormt hårdt ramt af krisen, både hvad angår hoveder og arbejdstid.

Som det fremgår af tabel 1, er ledigheden det seneste kvartal steget mere, end beskæftigelsen er faldet ifølge ATP-statistikken. Ser man på udviklingen fra 1. Halvår 2008 til 1. Halvår 2009 er ledigheden dog steget langt mindre end beskæftigelsen er faldet, således at der i perioden har været tale om et fald i arbejdsstyrken på næsten 53.000 fuldtidspersoner. Det bekræfter endnu en gang at arbejdsmarkedet er hårdere ramt end det ledighedstallene giver indtryk af.

Stadig behov for vækstpakke med offentlige investeringer

I lyset af den vækst vi har haft, og de vækstudsigter der tegner sig, vil beskæftigelsen fortsætte med at falde i de kommende år. Vi står til at miste hele den beskæftigelsesfremgang, der har været under den seneste højkonjunktur. Det er en katastrofal udvikling.

Gårsdagens præsentation af regeringens finanslovsforslag indeholdt desværre ingen nye vækstpakker. AE anbefaler stadig en vækstpakke med fokus på offentlige investeringer eller tiltag med lignende direkte effekt i størrelsesorden 10 mia. kr. næste år. Det er på linje med De Økonomiske Vismænd. Krisens omfang kan endvidere vise sig så stort, at der kan blive behov for at gøre endnu mere.

Det kortsigtede behov for en vækstpakke er ikke i konflikt med det langsigtede krav om en holdbar finanspolitik - tværtimod er der god samfundsøkonomi i en vækstpakke. Offentlige investeringer for 30 mia. kr. over to år vil øge beskæftigelsen med ca. 20.000 personer i det andet år. Er der alene tale om fremrykkede investeringer er holdbarheden upåvirket, mens sidegevinsten er en automatisk finanspoli-

tisk opstramning, når krisen er ovre. Hvis der er tale om øgede offentlige investeringer kræver det blot, at 2.000 af disse personer fastholdes i varig beskæftigelse, for at vækstpakken er fuldt finansieret og derved ikke svækker finanspolitikens holdbarhed. Det gælder altså om at begrænse stigningen i langtidsligheden samt afgang fra arbejdsmarkedet.

Krisen rammer bredt - industrien hårdest ramt det seneste kvartal

Tabel 2 viser, at krisen har ramt meget bredt. Fra 1. kvartal 2009 til 2. kvartal 2009 har der været beskæftigelsesfald inden for alle hovedområder af den private sektor. Industrien har dog været relativt hårdest ramt med en beskæftigelsesnedgang på 11.000 fuldtidspersoner. Det viser tabel 2.

Sammenlignes 1. halvår 2009 med 1. halvår 2008 er

- industribeskæftigelsen faldet med 36.500 fuldtidspersoner (10 pct.),
- bygge- og anlægsbeskæftigelsen er faldet med 24.500 fuldtidspersoner (14,7 pct.),
- mens beskæftigelsen i de private serviceerhverv er nede med knap 42.000 fuldtidspersoner (4,8 pct.).

Den kraftige stigning inden for offentlige og personlige tjenester skal bl.a. ses i lyset af strejken i den offentlige sektor i 2. kvartal sidste år.

Tabel 2. Ændring i ATP-beskæftigelsen på hovederhverv

	1. kv. 2009 2. kv. 2009	2. halvår 2008 1. halvår 2009	2. kv. 2008- 2. kv. 2009	1. halvår 2008 1. halvår 2009	
	1.000 fuldtidspersoner (procent)				
Industri	-11,1	-30,3	-41,7	-36,6	(-10,0)
Bygge og anlæg	-1,2	-21,1	-24,8	-24,6	(-14,7)
Private serviceerhverv	-12,2	-34,3	-49,2	-42,0	(-4,8)
Offentlige og personlige tjenester	6,5	6,1	28,2	16,8	(1,9)
Restgruppe ¹	-0,8	0,4	-0,7	-0,7	(-1,5)
I alt	-18,8	-79,1	-88,2	-87,1	(-3,7)

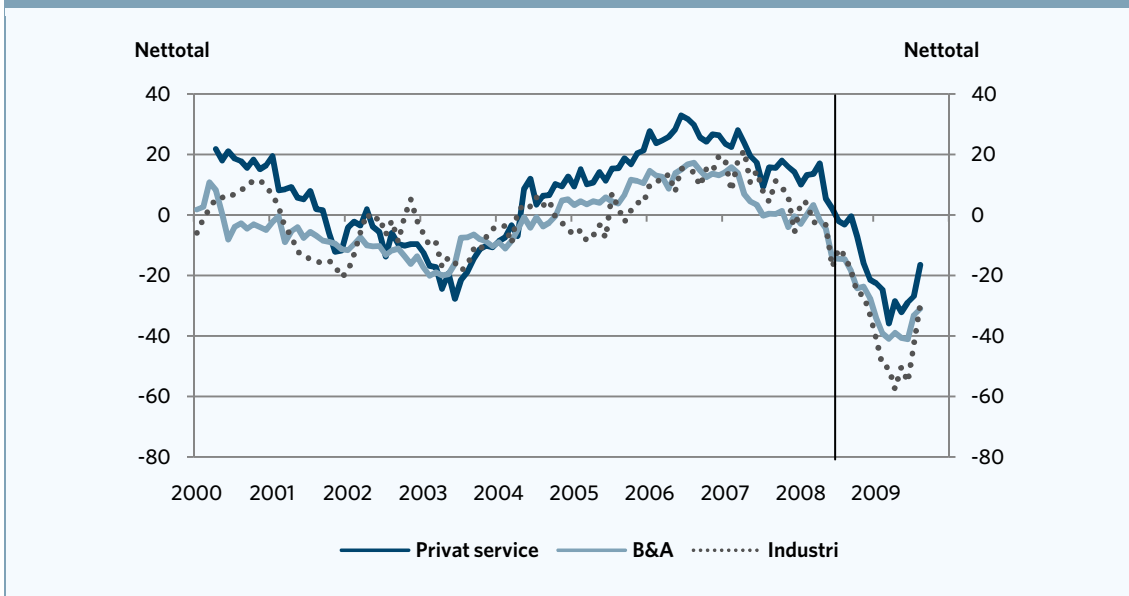
1) Landbrug, fiskeri og råstofudvinding, energi- og vandforsyning samt uoplyst aktivitet.

Anm.: Sæsonkorrigerede tal. Afrunding gør, at summerne ikke nødvendigvis passer med totalerne.

Kilde: AE pba. Danmarks Statistik.

At beskæftigelsen er faldet markant inden for de private serviceerhverv, byggeriet og industrien i 1. halvår 2009, harmonerer med de beskæftigelsesindikatorer, vi har fra konjunkturbarometrene for disse hovederhverv. Samtidig peger indikatorerne på fortsatte beskæftigelsesfald ind i 3. kvartal 2009, omend styrken i faldet ifølge indikatorerne vil tage lidt af. Det viser figur 2.

Figur 2. Beskæftigelsesindikatorer i de tre private hovederhverv

Anm.: Den lodrette streg markerer overgangen til 3. kvartal 2009. Beskæftigelsesindikatoren afspejler virksomhedernes vurdering af udviklingen i måneden og de foregående to måneder undtagen sidste observation, der afspejler et gennemsnit af forventningerne til de kommende tre måneder. Kilde: AE pba. Danmarks Statistik.

Detaljeret erhvervsbeskæftigelse

Tabel 3 nedenfor viser beskæftigelsen på brancheniveau. Beskæftigelsen er faldet inden for alle brancher det seneste kvartal bortset fra kemisk industri, finansiering og forsikring, og offentlige og personlige tjenester. For de to sidste er beskæftigelsen steget.

Sammenligner vi 1. halvår 2009 med 1. halvår 2008 er beskæftigelsen faldet inden for alle brancher bortset fra offentlige og personlige tjenester (bl.a. påvirket af strejken) samt energi og vandforsyning.

Relativt hårdest ramt er industrierhverv som Møbelindustri og anden industri, Sten-, Ler- og Glasindustri, Træ-, Papir- og Grafisk industri og Tekstil- og Læderindustrien. Her er beskæftigelsen faldet med mellem 14 og 18 pct.

I Bygge- og anlægssektoren er beskæftigelsen faldet med 14,7 pct.

Inden for de private serviceerhverv er beskæftigelsen også faldet inden for alle erhverv fra 1. halvår 2008 til 1. halvår 2009. De største procentuelle fald finder vi inden for Engroshandel, Post og tele, Hoteller og Restauranter samt Transport. Det mindste fald findes inden for Finansiering og Forsikring.

Tabel 3. Ændring i ATP-beskæftigelsen på hovederhverv

	1. kv. 2009- 2. kv. 2009	2. halvår 2008- 1. halvår 2009	2.kvt. 2008- 2. kv. 2009	1. halvår 2008- 1. halvår 2009	
	1.000 fuldtidspersoner				
Landbrug, gartneri og skovbrug	-0,5	-0,6	-1,2	-1,0	(-3,2)
Fiskeri	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	(-8,0)
Råstofudvinding	0,0	-0,1	-0,1	0,0	(-1,5)
Føde-, drikke- og tobaksvareindustri	-1,1	-2,9	-5,4	-5,0	(-8,2)
Tekstil- og læderindustri	-0,4	-0,8	-1,2	-1,0	(-14,1)
Træ-, papir- og grafisk industri	-1,6	-4,0	-6,6	-6,2	(-14,3)
Kemisk industri og plastindustri	0,0	-1,9	-3,2	-3,4	(-6,9)
Sten-, ler- og glasindustri	-0,3	-2,6	-3,1	-3,0	(-17,7)
Jern- og metalindustri	-6,8	-15,5	-18,1	-14,3	(-8,5)
Møbelindustri og anden industri	-0,9	-2,7	-4,1	-3,9	(-17,9)
Energi- og vandforsyning	-0,1	1,1	0,7	1,0	(9,7)
Bygge og anlæg	-1,2	-21,1	-24,8	-24,6	(-14,7)
Autohandel, service og tankstationer	-0,4	-2,2	-2,7	-2,6	(-5,3)
Engroshandel undtagen med biler	-3,8	-9,2	-13,0	-10,7	(-7,0)
Detailh. Og reparationsvirks. Undt. Biler	-1,5	-3,5	-5,7	-5,2	(-4,0)
Hoteller og restauranter	-1,0	-2,0	-3,2	-2,7	(-5,9)
Transport	-1,7	-5,5	-7,9	-6,7	(-5,8)
Post og tele	-0,4	-1,2	-2,4	-2,8	(-6,5)
Finansiering og forsikring	0,5	-1,0	-0,8	-0,5	(-0,7)
Udlejning og ejendomsformidling	-0,3	-1,7	-1,7	-1,2	(-3,3)
Forretningsservice	-3,6	-8,2	-11,8	-9,6	(-4,2)
Offentlige og personlige tjenester	6,5	6,1	28,2	16,8	(1,9)
Uoplyst aktivitet	-0,1	0,1	0,0	-0,6	(-42,3)
I alt	-18,8	-79,1	-88,2	-87,1	(-3,7)

Anm.: På grund af omlægninger af ATP-bidragssatser i 2006 bliver branchen "Offentlige og personlige tjenesteydelser" ikke yderligere opdelt. Sæsonkorrigerede tal. Afrunding gør, at summerne ikke nødvendigvis passer med totalerne.

Kilde: AE pba. Danmarks Statistik.